

A HTMT HÍREI**Az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának VIII. konferenciája**

Az Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága (AMAT) 8-ik, éves konferenciájára Washington DC-ben, Magyarország washingtoni nagykövetségének épületében került sor 2024. április 5-én. Az AMAT éves konferenciája immár 8. éve szolgál központi helyszíneként az Amerikai Egyesült Államokban élő magyar kutatók számára. A konferencia egyedülálló személyes találkozási pontot kínál a különböző tudományterületekről érkező magyar származású tudósok részére, lehetőséget teremtve arra, hogy bemutassák legfrissebb kutatási eredményeiket...” MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videó: Világunk a tudományos kutatások prizmáján keresztül - Lezajlott a 14. Tudóstalálkozó

A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács 2024. 04. 13-án 14. alkalommal tartotta meg a Vajdasági Magyar Tudóstalálkozót Szabadkán, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar termeiben. A rendezvényt a VMAT elnöke, Csányi Erzsébet és a házigazda, Pintér-Krekity Valéria dékánasszony mellett Budapestről az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke, Kocsis Károly akadémikus és Morvai Tünde osztályvezető, valamint Szegedről Krisztin Tibor akadémikus, a Szegedi Akadémiai Bizottság elnöke is köszöntötte. A tudományos konferenciára 51 rezümével regisztráltak a jelentkezők a VMAT honlapján. [...] Meglepően sok dolgozat érkezett a mesterséges intelligenciával kapcsolatban. A legizgalmasabb kérdéskörök talán azok, amelyek azt kutatják, hogy vajon az emberi faktor kiiktatható-e. Ez a tudóstalálkozó is emberi kommunikáción alapszik, nem elég hozzá a virtuális vagy az online tér – hangsúlyozta Csányi Erzsébet...” VMAT.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA**Ungvárt „európai vágány” köti össze Európával**

Ungvár lesz Ukrajna első megyeközpontja, amely úgynevezett európai vágánnyal, azaz keskeny nyomtávú vasúti vágánnyal lesz összekötve Európával – közölte Denisz Smihal ukrán miniszterelnök. A projekt keretében Ungváron egy közlekedési csomópontot hoznak létre, amely lehetővé teszi a kényelmes és gyors átszállást a széles nyomtávon közlekedő vonatokról az európai járatokra” – olvasható a miniszterelnök közleményében...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Kárpátalján lezajlott az Országos Nemzetiségi Nyelvismereti diákvetélkedő

Ukrajnában idén először rendezték meg az Országos Nemzetiségi Nyelvismereti Vetélkedőt, amelynek utolsó fordulóját ezen a héten tartották megyénkben. Az ünnepélyes eredményhirdetésre és díjátadásra a Kárpátaljai Megyei Tanács üléstermében került sor, ahol 32 diák és felkészítő tanáraik gyűltek össze. Ők az ország különböző pontjairól érkeztek, hogy részt vegyenek a román, szlovák illetve magyar nyelv- és irodalomismereti vetélkedőn. A verseny lehetőséget biztosított, hogy a diákok a nyelvtan- és irodalom feladatsorok megoldásakor kifejthessék saját egyedülálló meglátásukat, véleményüket. [...] Kész Margit, a II. RF KMF docense, a MTA külső köztestületének tagja elmondta, nyolc magyar gyermek érkezett a versenyre...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Közgyűlést tartott a 35 esztendős KMKSZ

Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) XXXIV. közgyűlésére Beregszászban, a Rákóczi-főiskola átriumában került sor. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke online csatlakozott a gyűléshez, s tartotta meg beszámolóját. Felelevenítette a szövetség 1989-ben lezajlott alakuló gyűlését. [...] Zubánics László, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke kihangsúlyozta, nemzeti kisebbségként való megmaradásunk csak úgy lehetséges, ha bizonyítjuk a többségi nemzet képviselői felé: Ukrajna állampolgáraiként lojalissak vagyunk az országhoz, annak népéhez, támogatjuk a nemzeti szuverenitásért vívott harcát. Ugyanakkor nem félünk kiállni jogainkért. [...] A fórum nyilatkozatot fogadott el, melyben az áll, hogy a KMKSZ következetesen és folyamatosan támogatja Ukrajna európai uniós integrációs törekvéseit, ezért üdvözli a 2023. december 8-án az Ukrajna Legfelső Tanácsa által elfogadott nemzetiségi kisebbségek jogait érintő törvény módosításait...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Versünnap a Rákóczi Főiskolán

Idén a zenés-verses összeállítás mellett a jelenlevők meghallgathatták a főiskola hallgatói önkormányzata és a tanszék által közösen meghirdetett versíró verseny győzteseinek előadását. [...] Köszöntőjében Csordás László, a főiskola tanára, az MTA külső köztestületének tagja Weöres Sándort idézve arra emlékeztetett, hogy a gyerekek 10-12 éves korukig költőknek tekinthetők. [...] A magyar költészet napján a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet ismét megrendezte a Vers a tér(b)en nevű eseményét. Az érvényben lévő hadiállapot miatt II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola átriumában csendült fel több mint 500 iskolás részvételével Váci Mihály: Még nem elég! című költeménye...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Szabó Levente, a II. RFKM HÖK elnöke

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátalja Magyar Főiskola Hallgatói Önkormányzata (a II. RF KMF HÖK) a főiskolai hallgatók érdekvédelmi és érdekképviseleti szerve. Arról, hogy miként tudják most színesíteni a főiskolás hallgatók mindennapjait, az elnöki posztra ősszel megválasztott, nagymuzsalyi Szabó Levente számolt be. [...] A 3. évfolyamos magyar nyelv és irodalom szakos fiatal a 11 fős elnökségi csapatban korábban a kulturális ügyvivő szerepét töltötte be. [...] Korábban több nagyszabású koncertünk volt, magyarországi fellépőket láttunk vendégül. A háború óta, érthető okokból, ilyesmire nem került sor, most jóformán a főiskola falai közé „szorultunk vissza”. Viszont a jótékonyági programjainkat igyekszünk megszervezni, még ha nem is szabadtéren. A „bázisunk” a főiskola óvóhelyén van, ott szoktunk összegyűlni, ötletelni, kisebb programokat szervezni...” Forrás: Kiszozet.net: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Versmaraton a magyar költészet napján

Április 11-én, a magyar költészet napján a Magyar Napló folyóirat- és könyvkiadó idén is megrendezte a Versmaraton című programját, ahol 12 órán át, egyórás részekben 65 költő szólalt meg és mondta el verseit. A kezdeményezés 2010-ben indult. [...] A 65 költő között volt három kárpátaljai szerző is: Vári Fábián László, Finta Éva és a fiatalabb korosztály képviselőjeként Kopriva Nikolett. Én azokat a csoportokat céloztam meg, melyekben a három kárpátaljai szerző szerepelt...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Egy szórványban működő egyházközség múltja és jelene

Érdekvédelmi szervezeteink és oktatási intézményeink mellett történelmi egyházaink is a kárpátaljai magyarság tartópillérei. Így a szórványban élő huszti magyarság összetartásában is nagy feladat hárul nem „csupán” a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség helyi alapszervezetére, illetve a magyar tannyelvű Huszti 4. Sz. Gimnáziumra, hanem a református és a római katolikus egyházközségre is. Az utóbbiak közül elsőként a kálvinista gyülekezettel ismerkedjünk meg! [...] Milyen helyzetben van ma e nagy múltú egyházközség? Erről beszélgettem el a Huszton is szolgáló Jenei Károly viski lelkésszel...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Választható tantárgy lesz az 1989-es romániai forradalom és rendszerváltás története

A 2024-2025-ös tanévtől a 12. osztályos tanulóknak lehetőségük lesz választható tantárgyként tanulni az 1989-es romániai forradalom és rendszerváltás történetét. A választható tantárgy a tanterv országos középiskolai kínálatának része, a döntés a diákra van bízva. A tananyagot heti 1 órára, egy tanévre dolgozták ki...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kizárták a válogatottból azt a három sportolót, akik bántalmazták a lugosi magyar tornászfiút

A Román Tornaszövetség (FRG) ügyvezető testülete fegyelmi eljárást indított annak a lugosi tinédzsernek az ügyében, akit a junior válogatott resicai edzőközpontjában kínoztak meg. A 15 éves tornász agresszorai nem vehetnek részt az április 24-28. között Olaszországban sorra kerülő Európa-bajnokságon. A szövetség közleményében arra is kitért, hogy írásbeli figyelmeztetésben részesítette a válogatott technikai stábját. [...] A resicai rendőrség is vizsgálja a esetet, a gyermekvédelmi hatóság is ankétot indított, Bukarestben pedig a diszkriminációellenes tanács a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat bejelentése alapján elkezdte a vizsgálatot...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Közoktatásról tanácskoztak a Sapientia EMTE kolozsvári karán

A Sapientia EMTE huszonnégy éves története során először adott helyet a Kolozs megyei magyar tanintézmények fórumának. – Fontos és értékes az a kapcsolat, ami a köz- és a felsőoktatás között van [...] köszöntötte az egybegyűlteket Tonk Márton, a Sapientia

EMTE rektora. Tonk jó hírként találta, hogy a legutóbbi PISA-jelentésben az erdélyi magyarság külön almintaként szerepelt, és az eredményeket nézve elmondható, megdőlt az a mítosz, miszerint a romániai magyar fiatalok rosszabbul teljesítenek a többségieknél. [...] A román nyelv oktatása visszatérő téma. Ha nincs jó oktatási törvény, akkor hiába minden. Az elmúlt időszakban az erdélyi magyar közösség legnagyobb érdeme a nemrég elfogadott két oktatási törvény – közölte Markó Bálint, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) magyar tagozatért felelős rektor helyettese. [...] A magyar tanfelügyelők számadatokkal is szolgáltak a Kolozs megyei magyar tannyelvű közoktatásról...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A kolozsvári Báthory-líceum igazgatója, Schuller Hajnal

A 2024-es esztendő különleges jelentőséggel bír iskolánk életében. Idén tölti alapításának 445. évfordulóját iskolánk, továbbá birtokunkba jutott az intézmény eredeti iskolacímere. [...] Köztudott, hogy iskolánk reál beállítottságú oktatási intézmény, nos, nem minden diák reális. Ezért gondoltunk arra, hogy olyan profilt hozunk létre, amely keresztény humán műveltséget nyújt, egyedi Kolozsváron és a régióban. Ezt annak fényében is, hogy az új tanügyi törvény nem engedélyezi műszaki osztály működését elméleti líceumban. A mai fiatalokat nagyon érdeklik az idegen nyelvek, szeretnek kirándulni, világot felfedezni vallásturizmus-idegen nyelv profil éppen erről szól. [...] Hasonló profilú líceumi osztály csupán Nagyváradon és Szatmárnémetiben működik...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: A mai diákok bármit megengedhetnek maguknak?

Látványosabbá vált az erőszak az osztályteremben. Mik az okai? Mit tehet az agresszió ellen a szülő és a tanár egy merev oktatási rendszerben? Átlátszó Airday podcast az iskolai erőszakról. A szenzációhajhászán túl mit tudunk kezdeni az agresszív diákokkal? Mit tehet a szülő, a tanár, az iskolapszichológus? Dávid-Kacsó Ágnes és Marschalkó Eszter pszichológusokkal, a BBTE adjunktusaival keressük a válaszokat. [...] A podcast tartalmából: Az agresszió tanult viselkedés; a gyerek a család szimptomája, a szülők magukon kell, hogy dolgozzanak; az alternatív pedagógiák adaptívabbak...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Országos magyar tantárgyversenyek Háromszéken

Jövő péntektől négy napon keresztül a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium és a Református Kollégium a házigazdája a Mikes Kelemen Nyelv és Irodalom Tantárgyversenynek, április 24–26. között a kézdivásárhelyi Nagy Mózes Főgimnázium fogadja a Római Katolikus Hittan Olimpia résztvevőit. [...] A Mikes-versenyre tizenhét megyéből száznyolcvan diákot várnak, akiket huszonöt tanár kísér a helyszínre, a versenyzők dolgozatait huszonkét pedagógus értékeli. A Római Katolikus Hittan Olimpia kézdivásárhelyi szervezésének tízéves előzménye van...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Fontos meghívást kapott a Tamási Áron Színház társulatának Iráni konferencia című előadása

A Tamási Áron Színház társulatának Bocsárdi László által rendezett Iráni konferencia című előadását is beválogatták a magyarországi színházi szakma egyik legrangosabb eseményének számító Országos Színházi Találkozó (OSZT) programjába. 65 társulat 107 előadása közül került ki a fesztivál 14 előadása, amelyek mellett a Színházi Kritikusok Céhe által jelölt további két független előadást is láthat az OSZT közönsége...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tízéves az Európa Tanács Kalmár-jelentése

Tíz évvel ezelőtt, 2014 áprilisában fogadta el az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése Kalmár Ferenc A nemzeti kisebbségek helyzete és jogai Európában című jelentését. A brassói származású magyarországi politikus számára a székelyföldi autonómia küzdelem adta az ihletet a kezdeményezéséhez. Kalmár Ferencsel a jelentés létrejöttének történetét, utóéletét, az önrendelkezés kivívásának esélyeit jártuk körül. [...] Az európai országok részéről van egy nem túl erős megfelelési kényszer, hogy ne lógjanak ki a sorból, ezért immel-ámmal alkalmazzák az ET-határozatok egy részét. A kollektív jogokról szóló döntések azonban továbbra is félelmet keltenek egyes országokban...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Aranyosszéki katonák történetei kötetbe fűzve

A katonaság milyen mértékben és formában szólt bele a 20. században az aranyosszéki egyének, családok, kisközösségek életébe, milyen traumákat, tapasztalatokat, emlékeket hagyott maga után – ezt a témát közelíti meg Bakos Áron néprajzkutatónak, a BBTE oktatójának, az MTA külső köztestületi tagjának frissen megjelent kötete. A háborús és békés idők tragikus, komikus történeteit néprajzi és antropológiai szempontból vizsgáló könyvről a szerzőt kérdeztük. [...] „A történetek a hangulatuk, mondanivalójuk szerint igen széles skálán mozognak, a súlyos veszteségektől és sérelmekről egészen a fergetes humoros történetekig. [...] Egyébként nemcsak generációk között, hanem a nemek között is vándorolnak történetek, ezt a férfiasnak tűnő szöveg hagyományt a nők is éltetik, mesélik, továbbadják...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Préda Barna új könyvét

Préda Barna zalánpataki néprajzkutató negyedik, Az üvegfüvők unokái – Zalánpataki ősök albuma című könyve bemutatójának hírére az elmúlt szombaton zsúfolásig megtelt a szülőfalu kultúrotthona. [...] A kötetet Péter Sándor, a Préda Barnában szunnyadó tehetséget egykor felismerő és ébresztgető nyugalmazott magyar nyelv- és irodalom szakos tanár méltatta. [...] Maga a szerző a bevezetőben többek között így fogalmaz: „az olvasó nem egy monográfiát, nem egy történelemkönyvet tart a kezében, hanem egy olyan breviáriumot, amelyben egy apró elszékeltesedett település egyszerű embereinek egykori mindennapjaiba nyer betekintést...”
Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Balázs István festészeti tárlata

A Székely Nemzeti Múzeum lábas házi kiállítóterében újabb értékhordozó képzőművészeti kiállítást tekinthetünk meg. Egy olyan alkotó művészetébe nyerhetünk alaposabb betekintést, akinek több évtizedes munkássága hozzájárult Sepsiszentgyörgy minőségi vizuális, látványbeli érettségéhez, két vonalon is: a mérnöki precizitást és felelősséget igénylő építészeti, belsőépítészeti, valamint a sémáktól elrugaszkodó, költőibb, szabadabb vonalvezetést megjelenítő festészeti munkásságban...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Ünnepi beszélgetés Ferencz Imre költővel a magyar költészet napján

A magyar költészet napja alkalmából a sokszínű líra változatairól, a művészetekben és a kulturális identitásunkban elfoglalt helyéről, és a „kötelező versmondásokról” beszélgettünk Ferencz Imre költő, szerkesztővel. [...] Ön mit vár egy verstől? Katarzist, megrázó élményt várok. A költészetet mindig a katarzis szülte, annak pedig hitelesnek kell lennie. A versért meg kell szenvedni, hiszen vakarózásból, kecmergésből és magamutogatásból nem születik költészet...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Csehy Zoltán a Kovács András Ferenc költészeti díj átvétele után

A Látó szépirodalmi folyóirat és a marosvásárhelyi Aranka György Alapítvány által a 64 éves korában elhunyt Kovács András Ferenc emlékére létrehozott költészeti díjat, szombaton ünnepélyes keretek között adták át Marosvásárhelyen. Egyszerre döbbenetes és egyszerre felemelő – mondta a Kovács András Ferenc költészeti díj átvételét követően a Maszolnak Csehy Zoltán felvidéki költő. [...] Ez különösen nagy megtiszteltetés, meg félelmetes elvárás is irányomba...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Publicisztika: Kiürülnek a magyar szakközépiskolák

Közép- és Kelet-Szlovákia több, magyar szakképzést kínáló középiskolájában azt tapasztalják, hogy nagyon kevés a magyar diák, az érettségivel végződő szakképzés iránt kevesen érdeklődnek, sokan pedig Magyarországon tanulnak tovább. A szlovákiai magyar középiskolák hálózatába gimnáziumok és szakoktatást kínáló középiskolák tartoznak, melyek közül kizárólag magyar tannyelvű képzést 26 középiskola, köztük 13 gimnázium és 13 szakközépiskola nyújt. [...] Az oktatási minisztérium háttérintézményének adatai alapján nem egy, évtizedekkel korábban országos hírű magyar szakközépiskolából mára vagy elfogytak a magyar diákok, és már szinte csak szlovák nyelvű szakokat nyitnak. [...] A kizárólag magyar tannyelvű szakközépiskolák közül csak Nyitra és Nagyszombat megyében van néhány olyan szaktanintézet, amely válogathat a diákok között...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A Szlovákiai Magyar Középiskolások delegációja találkozott az oktatásügyi miniszterrel

Tomáš Drucker a héten fogadta a Szlovákiai Magyar Középiskolások (SZMKSZ) delegációját hivatalában, ahol főtanácsadója, Ravasz Ábel jelenlétében munkamegbeszélésre került sor a középiskolások képviselőivel. [...] Brezo Ferenc, az SZMKSZ elnöke az elért eredményekről szólva úgy fogalmazott, sikerült elérniük, hogy az ifjúságügyi és az érettségi megreformálására létrehozott munkacsoport tagjaivá válhatnak...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beiratkozási körkép: Gúta, Ipolyság, Szenc

Az eddigi gútai beiratási adatokból úgy tűnik, hogy a magyar oktatási intézmények közül hasonló eredmények születtek a Corvin Mátyás Alapiskolában és a Nagyboldogasszony Egyházi Iskolaközpontban. Eközben csökkenő érdeklődés mutatkozott a J. A. Komenský szlovák tanítási nyelvű alapiskola iránt, amelyet csak kissé többen választottak, mint a harmadik magyar tannyelvű, vagyis a II. Rákóczi Ferenc Alapiskolát. [...] Ipolyság négy alapiskolájában az elmúlt napokban tartották a beiratkozásokat. Az elmúlt évekhez hasonlóan alakult a beiratottak száma. [...] Matus Mónikát, a Szenczi Molnár Albert Alapiskola igazgatóját H. Rudas Dóra kérdezte a szombati Reggelen arról, hogy külön is készülnek-e a beiratkozás időszakára...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Hármas könyvbemutató a párkányi könyvtárban

A Szlovákiai Magyar Írók Társasága hármaskönyvbemutatóra invitálta az érdeklődőket a párkányi könyvtárba. A rendezvényt a magyar költészet napjához igazították. A SZMÍT nevében Nagy Erika köszöntötte a jelenlévőket. Elmondta, mindhárom könyv a Vámbéry Polgári Társulás kiadásában jelent meg. Z. Németh István: Éjszaka a szaunában című verseskötetét Morva Mátyás író mutatta be. [...] Gágyor Péter: 77 verseskötetét Kovács Balázs költő, szerkesztő mutatta be. [...] Kövesdi Károly: Visszakapott szavak verseskötetét Tamási Orosz János költő, szerkesztő mutatta be...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Egy budapesti szociológusnak új mondanivalója van rólunk, szlovákiai magyarokról

„Mi fán terem a kisebbségi habitus?” címmel tartott előadást Hadas Miklós szociológus a pozsonyi magyar tanszék diákjainak arról a kutatásáról, melyben a kisebbségi habitus plurális mivoltát vizsgálja mélyinterjúkon keresztül. A neves budapesti szociológus elmondta, hogy életének fontos részét képezi a kisebbségi magyar létforma megélésének dimenziója. Kitért arra is, hogy 2008-tól részben Szlovákiában, az Ipolyság melletti Ipolyvisken él, így a szlovákiai magyar közegbe is beilleszkedett. Kifejtette, hogy akár egy színházi előadás hatására Budapesten is előjön belőle a kisebbségi érzület, amikor egy darabban rosszul imitált beszédmódjával aláznak meg egy székyelyt, vagy egy palóc nyelvjárásban beszélő felvidéki magyart. Szembesülnie kellett azzal is, hogy magyarországi magyarként észlelik Ipolyságon, és látványosan nem tartozik az ottani magyarság közé. [...] A szociológus úgy tervezi, a kisebbségi habitus vizsgálatáról készülő kötetet jövő év végére készíthet el...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDSÁG

Borzalmas eredményeket produkáltak a hároméves szakközépiskolák diákjai

A hároméves szakközépiskolák diákjainak eredményei a PISA-tesztelés során lényegesen rosszabb eredményeket mutattak, mint a gimnáziumok diákjaié, derül ki a szerbiai PISA 2022 jelentésből. Az már a korábbi mérések alapján kijelenthető, hogy a hároméves szakközépiskolák tanulóinak 80 százaléka funkcionális analfabéta, az eredmények pedig most még rosszabbak: jelenleg a funkcionális analfabetizmus 79-95 százalék között mozog az olvasás és a matematika terén...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Videó: Természetvédelem határok nélkül - Szalakóta-védelmi konferencia

Szalakóta-védelmi konferenciát tartottak Hajdújárason. A Riparia Természetbarátok Egyesülete immár két évtizede foglalkozik a kék tollú vándormadarak védelmével. A program célja, hogy megállítsa a népies nevén kékcsókának is hívott madár állományának csökkenését...” Pannortv.com: [teljes cikk >](#)

Zentán is bemutatták Szegedi-Szabó Béla Vili és a kék orrszarvú című ifjúsági regényét

A Zentai Magyar Kamaraszínház tiszapArt-estek programsorozatának csütörtöki állomásán Szegedi-Szabó Béla zentai születésű író mutatkozhatott be legújabb, a Vili és a kék orrszarvú című ifjúsági regényével, amely a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában jelent meg. Szegedi-Szabó Béla kötete egy sodró lendületű, kortalan, olvasmányos kalandregény szerethető karakterekkel. [...] Az írótól azt is megkérdeztük, hogy számára nehezebb-e gyerekeknek szóló könyvet írni. - Jelen esetben úgy érzem, hogy nekem most könnyebb, tehát egy olyan közvetlen, mesterkéletlen nyelvet tudok használni...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Az appropriációról tartott előadást Kucor Tamara a Szabadkai Kortárs Galériában

Mi az appropriáció? Miért érdemel több figyelmet, mint egy egyszerű művészeti gyakorlat? Vajon mi teszi egy művészeti alkotás részét valóban „újja”? Ezekre és sok már kérdésre kerestük a választ Kucor Tamara művészettörténésszel, aki Ezt kölcsönveszem! Az appropriáció címmel tartott előadást szerda este a Szabadkai Kortárs Galériában, az Utazás. Szerzemények 2023 című kiállítás kapcsán, illetve annak kísérőrendezvényeként. [...] Ahogyan azt ugyanis Kucor Tamara hangsúlyozta, az appropriáció nem csak arról szól, hogy mások művei felhasználásra kerülnek, hanem arról is, hogy új jelentést, új kontextust és új értelmezést kapnak...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Megnyílt a KONZERV(A)(RT) című kiállítás Zentán

Az Andy Warhol-féle leves konzerv ihlette a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium hét képzőművésztanárának idej kiállítását, amely így a KONZERV(A)(RT) nevet kapta. A kiállítás megnyitót a héten tartották meg a zentai Városi Múzeumban...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Az újvidéki bölcsészkar autonómiájának botrányos tiprása

A bölcsészkar blokádja olyan példátlan, mesterségesen generált, megengedhetetlen botrány, amely még véletlenül sem csupán Dinko Gruhonjićról szól, hanem egész társadalmi intézményrendszerünk összeomlását és a politikának a tudományba, az intézményes rendbe való betolakodását jelzi. [...] Dinko Gruhonjić, az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara Média tudományi Tanszékének rendkívüli tanára, a vajdasági és szerbiai újságíró társadalom egyik közismert tagja, a hatalombíráló írásairól is, a VÚFE programigazgatója és a VOICE vajdasági főszerkesztője ellen is már évek óta folyik a lejárató kampány. [...] A VÚFE közleménye szerint a mostani hajsza úgy kezdődött, hogy a közösségi oldalakon egy összevágott felvétel jelent meg Gruhonjić kerek egy évvel ezelőtti dubrovniki nyilvános felszólalásáról, uszító kommentár kíséretében...” Naplo.org: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Interjú: Krausz Ferenc – A hosszú távú kutatások határozzák meg a jövőt

Krausz Ferenc, az MTA külső tagja a tavalyi esztendő végén vette át Stockholmban a Nobel-díjat XVI. Károly Gusztáv svéd királytól. Ezután a magyar közmédia neki ítélte az Év Embere Díjat kiemelkedő tudományos munkássága és társadalmi tevékenysége elismeréseként. A számos forradalmi találmányon dolgozó világhírű kutatóval beszélgettem. [...] Hogyan lesz valakiből valóban jelentős és elismert fizikus? Arra valójában nincsen recept, hogy hogyan lesz valakiből jelentős fizikus. Személy szerint úgy gondolom, hogy elsősorban az nagyon fontos, hogy az életünk kezdeti szakaszában eldöntsük, mit szeretnénk csinálni és elérni, illetve mivel szeretnénk foglalkozni. [...] Pontosabb talán úgy közelíteni ehhez, hogy az utóbbi években kinyílt egy olyan kapu, avagy az attosekundumos fizikának egy olyan alkalmazási lehetősége, amely magában hordozza annak a lehetőségét, hogy ebből esetleg kialakulhasson a jövő orvoslása...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Bristolban és Londonban ünnepel az Osonó

A magyar költészet napja alkalmából, a bristoli Tűzmadár Tanoda és a londoni Szent István Ház partnerségével szervezett turné során az Angliában élő magyar közösségek számára mutatja be a társulat az 55 perces monodrámát, mindkét helyszínen két alkalommal. Az előadás József Attila-szövegekből építkezve keresi az életmű aktualitását, a költő megidézhetőségét, az azt követő beszélgetés pedig lehetőséget ad, hogy a találkozás valódi párbeszéddé váljon. A Mucha Oszkár által előadott és Fazakas Misi rendezésében készült elő-adásban elhangzó szövegek nemcsak lírai alkotások, hanem jelen időben újjászülető gondolatok...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Kortárs magyar design

A Collegium Hungaricum Berlin a Berlin Design Week keretében szervezett csoportos kiállításán a legfiatalabb magyar dizájn generáció alkotásaival ismerkedhet meg a közönség. Individuális vagy kollektív megközelítés - az alkotás két iránya, amely hol egymást váltotta, hol párhuzamosan alakult a művészetek története során. Az ipari és még inkább a digitális forradalmat követően a mérleg egyértelműen a kollektivitás irányába billent el. [...] Vajon mi történik akkor, amikor a tervezési folyamatból kivonjuk a végfelhasználót? Ha a tervezői attitűdben maga a folyamat a cél, és nem a felhasználói igény pusztá kielégítése? A Collegium Hungaricum Berlin Belső tér című kiállítása formát és funkciót félretelve a tárgyak mögé néz...” Forrás: Culture.hu: [teljes cikk >](#)